

Lad os bevare en god barselsorlov og mulighed for amning ud fra sundhedsmæssige hensyn!

Vi er godt og vel 200 medborgere, som ønsker bedre barselsforhold af hensyn til fremtidens børn. Vi **uddyber her vores forslag** og supplerer efterfølgende med oplysninger om de **sundhedsmæssige aspekter** ved en god barselsorlov

Her er en oversigt udarbejdet af embedsmænd som viser, hvilke forandringer EU's orlovsdirektiv medfører i forhold til i dag. Det svarer til vores forslag bortset fra at vi ønsker 9 uger med forældreorlov lagt oveni.

Skematisk oversigt Notat til Ligestillingsudvalget, Om indholdet af EU's orlovsdirektiv, Folketinget, 6. marts 2019

	EU-regler i dag	Danske regler¹	Aftale om nyt orlovsdirektiv
Barsel til far	0	14 dage <i>Barselsdagpenge</i> Øremærket	2 uger/10 arbejdsdage <i>Sygedagpenge</i> Øremærket
Barsel til mor	14 uger (før/efter) <i>Sygedagpenge</i> Øremærket	4 uger (før) 14 uger (efter) <i>Barselsdagpenge</i> Øremærket	Ingen ændring
Forældreorlov	4 mdr. til hver, heraf 1 mdr. øremærket <i>Ingen ret til ydelse</i> Indtil barnet fylder 8	32 uger til hver ² <i>Barselsdagpenge (kun 32 uger i alt, som frit kan deles)</i> Indtil barnet fylder 9	2 mdr. til hver <i>Passende ydelse</i> Øremærket EU-landene fastsætter selv aldersgrænse
Omsorgs- orlov	0	Ret til fri, hvis ansat af kommunen til at passe alvorligt syge pårørende <i>Løn</i>	5 dage pr. år <i>Ingen ret til ydelse</i>
Fleksible ar- bejdstid og -sted	0	Ret til at anmode om fleksibel arbejdstid umiddelbart efter orlov	Ret til at anmode om fleksibel arbejdstid og – sted til barnet fylder 8 år

<https://www.ft.dk/samling/20181/almDEL/liu/bilag/59/2025543.pdf>

Vores forslag følger EU's orlovsdirektiv – det gør DA/FHs forslag ikke!

Vores forslag:

Bevar barselsorloven som den er

Fasthold barselsorloven på 14 uger fra barnets fødsel

Forlæng puljen på 32 ugers forældreorlov med fars/medmors øremærkede andel på 9 uger

Vi advarer hermed på det kraftigste imod at der vedtages en lov ud fra oplægget fra Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Fællesråd, da det vil være i modstrid med EU's orlovsdirektiv og derved ulovligt! Vi advarer hermed imod lovsjusk!

Det følgende er en uddybning af vores forslag til implementering af EU's orlovsdirektiv samt kritik af den lov, som er på vej og forventes at bygge på et yderst kritisabelt stykke politisk lobbyarbejde fra fagbevægelsens og arbejdsgivernes top. Vi betragter det som et bagholdsangreb på den yngre generation, som risikerer at deres børn får mindre omsorg i den allerførste tid, hvor forældrene og familien burde have de bedste betingelser i et af de rigeste lande i verden.

Bevar barselsorloven som den er

Fasthold barselsorloven på 14 uger fra barnets fødsel

Forlæng puljen på 32 ugers forældreorlov med fars/medmors øremærkede andel på 9 uger

Der skal være i alt 41 ugers forældreorlov, hvoraf 18 er til mor, 18 er til far og 5 er til deling. 9 uger af mors 18 uger er øremærket til mor og 9 af fars 18 uger er øremærket til far

Nedenfor redegør vi for hvorfor vores forslag er det bedste, når EU's orlovsdirektiv skal indarbejdes i dansk lov. Citaterne stammer fra EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1158&from=EN>

For at kunne forene familieliv og arbejdsliv fastsætter Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret) i artikel 33 retten til at være beskyttet mod afskedigelse på grund af graviditet og barsel samt ret til betalt barselsorlov og til forældreorlov efter et barns fødsel eller ved adoption af et barn.

Netop for at sikre moderens mulighed for at vende tilbage til sit arbejde har hun brug for tilstrækkelige orlovsmuligheder – herunder en barselsorlov, som sikrer moderens og barnets rettigheder. I modsat fald vil vi se kvinder, som dropper ud eller som ikke søger arbejde på områder, hvor der er dårlige muligheder for at kombinere arbejde og familieliv. Det gavner ikke ligestillingen, men skader den.

Rettigheder, der allerede er erhvervet på datoen for dette direktivs ikrafttræden, bør fortsat finde anvendelse, medmindre dette direktiv fastsætter gunstigere bestemmelser. Gennemførelsen af dette direktiv bør hverken anvendes til at indskrænke eksisterende rettigheder i EU-retten eller udgøre en gyldig

begrundelse for at sænke det generelle niveau for beskyttelse af arbejdstagerne på de områder, der er omfattet af dette direktiv.

Dette betyder, at direktivet er tænkt som en forbedring for alle og ikke må medføre forringelser for nogen – fx ved at moderens ret til orlov, herunder barselsorlov, begrænses. Såfremt mødre fx får færre uger med betalt orlov eller generelt stilles ringere økonomisk, er det i strid med dette direktiv. Dette er desværre tilfældet i forslaget fra Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Hovedorganisation. De vil nedskære barselsorloven med 4 uger og samlet gøre moderens mulighed for betalt orlov 9 uger kortere samt bruge ekstra penge på at give far 8 ugers ekstra fædreorlov, som der ikke er noget krav om fra EU.

Artikel 2 Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på alle arbejdstagere, mænd som kvinder, der har en ansættelseskontrakt eller er i et ansættelsesforhold, som fastsat ved lov, kollektive overenskomster eller gældende praksis i den enkelte medlemsstat, under hensyntagen til EU-Domstolens retspraksis.

Ovennævnte bestemmelse viser, at der faktisk ikke behøver at være øremærkning hos andre, end personer i et ansættelsesforhold. Loven kan derfor udformes, så fx personer på arbejdsløshedsunderstøttelse ikke omfattes af regler om øremærkning.

Artikel 3 Definitioner 1.

I dette direktiv forstås ved:

- a) »fædreorlov«: orlov for fædre eller, hvor og for så vidt som det anerkendes i national ret, en tilsvarende anden forælder i forbindelse med et barns fødsel med henblik på at yde omsorg*
- b) »forældreorlov«: orlov for forældre, i forbindelse med et barns fødsel eller i forbindelse med adoption af et barn med henblik på at yde omsorg over for dette barn*

Det samme fremgår af dette EU-dokument:

Definitions

*Maternity leave: leave from work for mothers **in the period immediately preceding and following birth.***

*Paternity leave: leave from work for fathers or recognised second parents, **similar to maternity leave***

*Parental leave: **leave after maternity/paternity leave** which can be taken by either parent*

*If the draft proposal agreed between the Commission, Parliament and Council is adopted, it would introduce a right to two weeks paternity leave. The package tackles the challenge of work-life balance for working parents and carers, which is expected to be particularly beneficial for gender equality in the labour market, but **it does not change the duration of maternity leave.** Parliament's vote on the package is scheduled for 4 April 2019.*

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/635586/EPRS_ATA\(2019\)635586_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/635586/EPRS_ATA(2019)635586_EN.pdf)

Bemærk at fædreorlov handler om at yde omsorg mens forældreorlov handler om at yde omsorg for dette barn. Forskellen er, at fædreorlov relaterer sig til fødslen og tiden lige efter, hvor omsorg også omfatter omsorg for moderen, mens forældreorlov handler om omsorg for barnet – som regel senere. Dette

betyder, at fædreorlov skal afholdes i samme periode som barselorloven og ikke fx 10 måneder senere, da der så er tale om forældreorlov.

Dette lever forslaget fra Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Hovedorganisation ikke op til, da deres forslag indebærer at orlov op til et år efter fødslen kaldes fædreorlov. De har således ikke fulgt de regler og principper, som findes i direktivet, men det har vi i vores forslag, som vi mener tilgodeser familiernes forskellige behov og giver dem ret til selvbestemmelse.

Som det fremgår, harmonerer vores forslag om at bevare barselorloven, som den er, give forældrene hver 18 ugers forældreorlov som ønsket af EU, at øremærke 9 uger til hver samt at tilføje ekstra 9 uger til puljen på 32 uger, fint med EU's orlovsdirektiv. Derfor opfordrer vi til, at vores forslag bliver lagt til grund for den kommende lovgivning.

Barselorlov er vigtig for amning og sundheden for mor og barn

WHO såvel som Sundhedsstyrelsen anbefaler amning af hensyn til mor og barns sundhed.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn ammes fuldt, til de er omkring 6 måneder. Delvis amning anbefales til 12 måneder eller længere.

Undersøgelser viser, at stort set alle danske kvinder ønsker at amme deres barn fra fødslen, og at ca. 60 % ammer fuldt ved 4 måneder.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at spædbørn ammes fuldt, til de er omkring 6 måneder. Delvis amning anbefales til 12 måneder eller længere. Dette er i tråd med WHO's anbefalinger på området.

<https://www.sst.dk/da/viden/ernaering/ernaering-til-spaedboern/amning>

Børn, som har fået brystmælk i mindst 6 måneder, er mindre udsatte for infektioner. De virker også til at være bedre beskyttet mod udvikling af astma og allergi. Der er undersøgelser, som antyder, at brystmælk giver bedre mental udvikling. Og at børn, som har fået erstatning, er mere udsatte for at blive overvægtige som børn og unge.

Fordele ved modermælk

- Modermælk indeholder enkelte proteiner, som er nyttige for barnet, og som ikke er i komælks- eller modermælkserstatninger
- Kolesterolindholdet er højere i modermælk end i erstatninger. Det er positivt for barnet, da kolesterol indgår i udviklingen af hjernen og produktionen af en række hormoner, vitamin D, samt galde
- Modermælk indeholder mere laktose (mælkesukker) end komælk. Erstatninger er ofte tilsat sukkerarterne sukrose og glukose for at kopiere dette
- Vitaminer og mineraler er lettere for kroppen at optage fra modermælk end fra modermælkserstatning

- Modermælkens sammensætning gør, at barnet udnytter det bedre. Børn, der får brystmælk, har derfor en mindre mængde afføring
- Modermælken indeholder antistoffer, som giver barnet ekstra beskyttelse mod infektioner
- Amning virker som regel beroligende på både mor og barn
- Amning ser ud til at have en beskyttende effekt mod brystkræft hos moderen
- Ammede børn ser ud til at være generelt sundere
- Brystmælk koster ingenting

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/boern/om-boern/det-nyfoedte-barn/brystmaelk-eller-modermaelkserstatning/>

Amning beskytter også moderen imod at udvikle brystkræft. Det samme gør børnefødsler generelt samt at man får sit første barn i en ung alder.

Risikoen for at få brystkræft på et tidspunkt i sit liv er for kvinder 10 %. Det vil sige, at én ud af ti kvinder får brystkræft i løbet af livet.

Faktorer der beskytter:

- Børnefødsler
- Ung alder ved første fødsel
- Amning
- Fysisk aktivitet

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/brystsygdomme/sygdomme/brystkraeft/brystkraeft-aarsager/>

Amning mindsker den relative risiko for brystkræft med 4,2 procent per år.

https://www.herlevhospital.dk/afdelinger-og-klinikker/Afdeling_for_Brystkirurgi/for-sundhedsfaglige/Documents/Cancer_Mammae.pdf

Danmark er det land i verden, hvor der konstateres flest årlige kræfttilfælde per indbygger. Hvert år registreres op mod 19.000 nye kræfttilfælde blandt mænd og omkring 18.000 nye kræfttilfælde blandt kvinder.

Det er særligt antallet af bryst- og lungekræfttilfælde, der får Danmark til at indtage den kedelige førsteplads, og det er især de danske kvinder, der skiller sig negativt ud i forhold til andre lande.

<http://www.vidensraad.dk/content/forebyggelsespotentiale-de-fem-hyppigste-kr%C3%A6ftformer-blandt-kvinder-og-m%C3%A6nd-i-danmark>

Med andre ord:

Man anbefaler at kvinder ammer barnet fuldt ud i de første 6 måneder samt fortsætter amningen i mindst et år. Det gavner barnets fysiske og mentale udvikling på både kort og lang sigt. Det nedsætter også moderens risiko for brystkræft og derved barnets risiko for at mor bliver alvorligt syg eller dør.

Hvert år mister 6.000 unge deres mor eller far.

<https://mindhelper.dk/familie/min-mor-eller-far-er-doed/>

I analysen fra Danske Regioner fremgår det, at 20 procent af de børn og unge, der mister en far eller mor, ikke når samme uddannelsesniveau som deres kammerater.

<https://avisend danmark.dk/artikel/f%C3%A6rre-for%C3%A6ldre-d%C3%B8r-men-deres-sygdom-pr%C3%A6ger-b%C3%B8rnene>

En rapport fra Institut for Folkesundhed i september 2019 påviste ligeledes, at børn får det svært, når forældre bliver alvorligt syge. Den var baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt 10.792 børn og unge i grundskoler, på efterskoler, på gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser samt produktionsskoler.

I rapportens forord skrev dr. med og direktør for folkesundhedsinstituttet Morten Grønbæk: "At leve med en syg forælder eller miste en forælder kan have væsentlig betydning for udvikling, trivsel og hverdagsliv, både i skolen, med venner og i familien."

4 punkter om forældredød og børnetrivsel

1. Ved indgangen til 2020 havde 3,2 procent af alle 18-årige mistet en eller begge forældre i løbet af barndommen. Det er et fald på en tredjedel i forhold til indgangen til 2001, da tallet var 4,8 procent.
2. Det skyldes et fald i dødeligheden ved alvorlige sygdomme. Det gør sig især gældende for kræft og hjertesygdomme. I 2002 døde knap 3.000 mennesker af kræft og knap 1.000 af hjertesygdomme i aldersgruppen 20-59 år. I 2019 døde godt 1.600 af kræft og knap 500 af hjertesygdomme.
3. Aldersgruppen 20-59 år er den aldersgruppe, som har langt den største del af børn under 18 år.
4. Tab af forældre har store konsekvenser for børns liv, viser forskning og undersøgelser. f.eks. har 20 procent af disse børn lavere sandsynlighed for at opnå bestemte uddannelsesniveauer.

<https://avisend danmark.dk/artikel/f%C3%A6rre-for%C3%A6ldre-d%C3%B8r-men-deres-sygdom-pr%C3%A6ger-b%C3%B8rnene>

Mindst 16% af 0-9 årige børn i Danmark oplever betydelige mentale helbredsproblemer. Det fremgår af en ny rapport udgivet af "Vidensråd for Forebyggelse"

<http://www.vidensraad.dk/content/mental-sundhed-og-psykisk-sygdom-hos-0-9-%C3%A5rige-b%C3%B8rn-0>

Ud fra alt dette kan konkluderes, at det er en god ide at støtte at kvinder får gode sociale vilkår, så de kan få det første barn i en ung alder og gives gode økonomiske vilkår i ammeperioden, så barnet kan ammes i mindst 6 måneder til gavn for sundheden hos mor og barn og for at give familien en god og rolig start med barnet. Pengene til dette er givet godt ud, da det er billigere at forebygge end at helbrede.

Vi anbefaler derfor, at man følger disse principper, når EU's orlovsdirektiv indarbejdes i den danske barselslov:

Bevar barselsorloven som den er

Fasthold barselsorloven på 14 uger fra barnets fødsel

Forlæng puljen på 32 ugers forældreorlov med fars/medmors øremærkede andel på 9 uger

Der skal være i alt 41 ugers forældreorlov, hvoraf 18 er til mor, 18 er til far og 5 er til deling. 9 uger af mors 18 uger er øremærket til mor og 9 af fars 18 uger er øremærket til far